

Efni; Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 66/1998 um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr
Tilv. 2018080010

Frumvarpið var birt til umsagna 24. ágúst sl. og veittur frestur til að senda inn umsögn til og með 2. september 2018. Héraðsdýralæknir Norðurlands Vestra hefur farið yfir efni frumvarpsins og gerir eftirfarandi athugasemdir:

Nú er verið að gera tilslakanir varðandi kröfur til dýralækna sem eru í opinberum störfum á þá leið að íslenskukunnátta skuli ekki vera skilyrði heldur skal kveða á um það í reglugerð hvenær það sé nauðsynlegt. Þessar tilslakanir geta haft víðtæk áhrif í för með sér sem eru öll af neikvæðum toga. Nú þegar hefur hið opinbera ráðið erlenda dýralækna bæði tímabundið og til langtíma án þess að það sé gerð krafa um að viðkomandi starfsmenn hafi vald á íslenskri tungu. Þetta hefur þegar valdið auknu álagi á kollega þeirra sem geta talað eða skrifað íslensku Öll upplýsingagjöf verður af mjög skornum skammti til viðskiptavina og skýrslur eru skrifaðar á erlendum tungumálum. Misskilningur vegna tungumálaörðuleika getur valdið því að heilnæmi afurða og dýraheilbrigði býður skaða af. Þetta frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 66/1998 um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr (Tilv. 2018080010) er líklegast lagt fram til þess að leysa þann vanda að ekki tekst að manna lausar stöður sem auglýstar eru hverju sinni, með dýralæknum sem hafa vald á íslenskri tungu. Lítið hefur verið gert af hálfu hins opinbera að bjóða upp á íslenskunámskeið fyrir þá dýralækna sem ekki hafa vald á íslenskri tungu og reyna að aðlaga þau að íslensku samfélagi.

Það er ýmislegt sem veldur því að störf hjá því opinbera eru frekar mönnum með erlendum dýralæknum sem hafa ekki vald á íslensku heldur en íslenskum dýralæknum. Til dæmis er dýralæknum mismunað varðandi starfskjör eftir því hvort verið er að fá dýralækna utan Íslands eða innanlands. Erlendum dýralæknum býðst frítt, flug, gisting og fæði ef þeir koma til landsins. Ég hef bent á þann möguleika að taka megri þann kostnað sem er við að hafa erlendan dýralækni í t.d. sauðfjárslátrun og bjóða dýralæknum sem kunna íslensku þessi kjör; föst laun, flug, fæði, húsnæði og bíl til og frá svefnstað. Ég tel að fleiri myndu sækja um störf t.d. í sauðfjárslátrun ef þessi leið væri farin en hingað til hefur yfirstjórn Matvælastofnunar ekki hlustað á þessa hugmynd og þar af leiðandi hefur hún ekki komið til framkvæmda. Ég tel þessa lagabreytingu ekki leysa vanda varðandi ráðningu dýralækna sem hafa vald á íslenskri tungu til starfa hjá hinu opinbera heldur mun þetta auka á álag á þá dýralækna sem þegar eru í starfi hjá hinu opinbera, þannig að þeim mun fækka enn frekar.

Ef það er vilji til að halda íslenskum dýralæknum starfandi á Íslandi og tryggja að áfram verði töluð íslenska hjá opinberum stofnunum, hvet ég hið opinbera til þess að staldra aðeins við og hugsa áður en haldið er áfram með þetta frumvarp til laga um breytingu á lögnum. Ég hvet ykkur eindregið til þess að leita annarra lausna en lagabreytingar sem þessarar. Ég lýsi mig reiðubúinn til þess að benda á betri lausnir á þessu vandamáli heldur en þetta frumvarp.

Virðingarfyllst Jón Kolbeinn Jónsson